

35. TRANSPLANTASYON

Prof. Dr. Aydın DALGIÇ

Prof. Dr. M. Hakan SÖZEN

385. Beyin ölümü nedir? Tanısı nasıl koyulur? Tanıda kullanılan testler nelerdir?

Tanım

Beyin ve beyin sapı fonksiyonlarının geri dönüşümsüz kaybıdır.

Tanı Kriterleri (Harvard Kriterleri)

- Bilincin tam kaybı
- Spontan hareketlerin olmaması
- Ağrılı uyaranlara serabral- motor cevap alınamaması
- Spontan solunum olmaması
- Beyin sapı reflekslerinin tamamen kaybolması:
  - Beyin ölümünde pupiller parlak ışığa yanıtız ve dilatedir (4-9 mm). (4-9mm)
  - Kornea refleksi yokluğu
  - Vestibulo-okuler refleks yokluğu
  - Farengeal ve trakeal refleks yokluğu
  - Ağrılı uyarana yüzde buruşma yanıtı (grimacing) yokluğu
- Apne testi pozitifliği
- Hipotermi

Tanıda kullanılan testler:

A. Elektrofizyolojik testler

1. Elektroensefolagrafi (EEG)
2. Sabit potansiyeller (DC)
3. Sensöriyel evoked potansiyeller

B. Serebral kan akımını değerlendiren testler

1. Konvansiyonal anjiyografi
2. **Single Photon Emission Computed Tomography (SPECT)**
3. Pozitron Emisyon Tomografisi (PET)
4. Ekoensefalografi
5. Transkraniyal Doppler Ultrasonografi (USG)

ğer, böbrek, pankreas, akciğer, ince bağırsaklar, kornea, ekstremiteler, yüz gibi organlarının organ nakli için diğer hastaların tedavisi amacı ile kullanılmasıdır.

- Bir kişinin kadavra organ vericisi olması için herhangi bir alt ya da üst yaş sınırı yoktur.

Kriter

- Organlarının tıbbi olarak kullanılabilir durumda olması ve kişide herhangi bir malignite (bazı primer beyin tümörleri, yassı ve bazal hücreli cilt kanserleri istisnadır) bulunmaması yeterlidir.

399. Canlı organ vericisi ne demektir, hangi organlar için geçerlidir, ülkemiz kanunlarına göre kimler canlı organ vericisi olabilir, kriterleri nelerdir?

Tanım

- Canlı organ vericisi; sağlıklı bir bireyin, normal yaşantısını sürdürmesine engel olmayacak bir şekilde, bir organını, organ nakli için bir başkasına vermesidir.
- Bu organlar böbrek, karaciğerin bir bölümü, kan, kemik iliği ve ancak pediatrik alıcılar için bazı çok özel durumlarda, ince barsağın bir kısmı ve akciğerin bir lobu olabilir.

Olma Kriteri

- Organ verici olmasında herhangi bir tıbbi engel bulunmadığının organ nakli merkezince onaylanması,
- Canlı verici ile alıcı hasta arasında 4. dereceye kadar, akrabalık ya da en az 2 yıllık evlilik bağı bulunması,
- Akrabalık bağı yok ise canlı vericili nakil yapılabilmesi, TC Sağlık Bakanlığı 'Merkezi Etik Kurul' izni ile olur.

Kaynaklar

1. Yüctin L. (Editör). Organ Nakli Koordinasyonu El Kitabı. 2005.
2. Organ ve Doku Nakli Hizmetleri Yönetmeliği. 2016, www.saglik.gov.tr
3. Abbasoğlu O. (Editör). Karaciğer, Safra Yolları ve Pankreas Cerrahisi, 2019.